

***Special
Olympics
Finland***

2/2024

***Special
Olympics***
Finland

so_finland

SpecialOlympicsFinland

SO_Finland

Special Olympics Finland -johtoryhmä

Riikka Pyykkö (pj)
Sami Korhonen
Matti Putila
Pirjo Pellikka
Kimmo Aalto
Anu Stör
Sari Sepponen
Julia Fonsén
Mika Hänninen
Leena Tynnilä
Helvi Hellsten
Elina Ahtiainen
Timo Pelkonen

JULKAISIJA Special Olympics Finland /
Suomen Paralympiakomitea

TEKSTIT Elina Ahtiainen, Jasmin Koskinen,
Heidi Lehikoinen

KUVAT Elina Ahtiainen, Mika Hänninen,
Lauri Jaakkola, Jasmin Koskinen,
Special Olympics Finlandin arkistot

ILMOITUKSET JA TAITTO Scanetto Oy,
puh. 09 782 097, laskutus@scanetto.fi,
www.scanetto.fi

PAINOPAIKKA Savion Kirjapaino Oy, Kerava

- 7** Pääkirjoitus
- 8** Mistä Special Olympicsissa on kyse?
- 11** Kevään Tanskan reissulla käytiin palmurannalla, vietettiin Hawajji-juhlia ja kisattiin 8 lajissa
- 17** Urheilu on vienyt Saga Hännisen unohtumattomille reissuille ja tuonut laajan kaveripiirin
- 21** Athlete Leader -ohjelmassa koulutetaan esikuvaurheilijoita edistämään lajejaan ja Special Olympics -urheilua
- 24** Athlete Leader Esa Peltonen keräsi Tanskan kisareissulla kokemusta joukkueenjohdon tehtävistä
- 28** Kansainvälisyys on iso motivaattori myös seurajoukkueille
- 33** Torinon 2025 Special Olympics -talvimaailmankisat lähestyvät!
- 34** Tapahtumakalenteri

**Special
Olympics**
Finland

Sisujengin Unified-kori-pallojoukkueessa kesän 2023 maailmankisoissa nähty Heidi Sillanpää edusti Tanskan Sports Festival -kisoissa uinti-joukkueessa.

Menkää rohkeasti kohti tavoitteitanne

Vau! Siis oletteko huomanneet, kuinka paljon meikäläisiä on jo vaikuttamassa kentällä? Ja kuinka tärkeää se on?

Inka-Johanna Kolhinoja oli ensimmäinen kehitysvammainen ihminen, joka oli ehdolla EU-vaaleissa, ja kotimaan vaaleissa on oltu ehdolla jo aiemmin. Meillä on siis poliittisella puolellakin edustusta.

Voisin vähän kertoa omasta urastani. Olen aikoinani tehnyt todella paljon vapaaehtoistöitä, joista on poikunut pidemmällekin hommia.

Aluksi minut valittiin Special Olympics -johtoryhmään, sitten muut urheilijat halusivat minut Paralympiakomitean Urheilijavaliokuntaan Special Olympics -edustajaksi. Olin 2023 Special Olympics -kesämaailmankisoissa Saksassa Suomen joukkueenjohdossa, mistä aukesi ovi Eurooppaan, kun minut valittiin SOEE:n eli Special Olympics Europe Eurasian urheilijavaliokuntaan.

Itse harrastan nykyään Unified-golfia ja -biljardia. Golfissa tulikin menestystä, kun voitin lajissa toukokuussa Tanskan Special Olympics Sports Festival -kisoissa. Tavoitteita on aina Chilen 2027 kesämaailmankisoihin asti.

Lopuksi haluaisin sanoa, että jos teillä on tavoitteita ja unelmia, menkää niitä kohti ja saavuttakaa niitä. Tavoitteet ovat siitä hyviä, kun kukaan ei voi olla niiden tiellä.

JULIA FONSEN

Special Olympics -johtoryhmän urheilijajäsen

PS. Kuten tässä lehdessä myöhemmin kerrotaan, tämän vuoden aikana on kehitetty 15 urheilijan kanssa Athlete Leader -ohjelmaa, jossa koulutetaan Special Olympics -urheilun esikuvia ja sanansaattajia. Haku seuraavaan koulutusohjelmaan aukeaa loppuvuodesta 2025, pistä ajankohta muistiin, jos vaikuttaminen kiinnostaa.

MISTÄ SPECIAL OLYMPICSISSA ON KYSE?

Special Olympics on kehitysvammaisten henkilöiden urheilujärjestö. Sen tehtävänä on järjestää urheilu- ja liikuntatoimintaa lapsille ja aikuisille, joilla on kehitysvamma.

Suomessa Special Olympics -toimintaan voivat osallistua myös muut henkilöt, joilla on erityisen tuen tarve. Lisäksi osassa lajeista järjestetään Unified-toimintaa, jossa vammattomat partneriurheilijat voivat harrastaa ja kilpailla yhdessä Special Olympics -urheilijoiden kanssa.

Special Olympics -järjestön on perustanut **Eunice Kennedy Shriver** vuonna 1968 Yhdysvalloissa. Kennedy Shriver oli Yhdysvaltain presidentin **John F. Kennedyn** sisko.

Suomeen Special Olympics saapui vuonna 1990. Nyt Special Olympics Finland on osa Suomen Paralympiakomitean toimintaa.

Special Olympics -toimintaan pääsee mukaan oman urheiluharrastuksensa kautta. Harrastaa voi esimerkiksi urheiluseurassa, vammaisyhdistyksen ryhmässä, kunnan järjestämässä ryhmässä, asuntolan tai toimintayksikön kaverien kanssa tai oman perheen parissa.

Jos kilpaileminen kiinnostaa, seuraava askel harrastamisessa on osallistua avoimille Special Olympics -leireille ja oman lajin kilpailuihin. Leireillä käymisen ja Suomessa kilpailemisen jälkeen on mahdollista päästä mukaan ulkomailla järjestettäviin Special Olympics -kisoihin.

Leireistä ja kilpailuista löydät lisää tietoa osoitteesta **www.specialolympics.fi**

Special Olympics -kesämaailmankisat järjestetään neljän vuoden välein. Samoin myös Special Olympics -talvimaailmankisat. Maailmankisat on kehitysvammaisten urheilun suurin tapahtuma.

Special Olympics -kilpailujen erityispiirre on kilpailujärjestelmä, joka mahdollistaa sen, että vaikeavammaisemmatkin urheilijat pääsevät kilpailemaan mielekkäästi mitaleista.

Ennen varsinaista kilpailua järjestetään niin kutsutut tasoluokittelut. Ne ovat ikään kuin alkuerät, joiden perusteella osallistujat jaetaan noin 3–8 urheilijan tai joukkueen divisiooniin. Varsinaisessa kilpailussa kisataan divisioonittain ja jokaisen divisioonan kolme parasta saa mitalin.

Special Olympicsin ja paralympialaisten suurin ero liittyy siihen, kenelle kisat ovat suunnattu. Special Olympics -kisat on kehitysvammaisille urheilijoille. Paralympialaisissa kilpailevat pääasiassa liikunta- ja näkövammaiset urheilijat. Kesäparalympialaisissa on rajatulla lajiohjelmalla (yleisurheilu, uinti, pöytätennis) mukana myös kehitysvammaisia urheilijoita.

Paralympiaurheilussa kehitysvammaisille urheilijoille on kuitenkin vain yksi luokka. Yksiluokkaisuus suosii urheilijoita, joiden kehitysvamma on melko lievä. Special Olympicsin kantavana ajatuksena on, että edellä esitellyn tasoluokittelujärjestelmän avulla vaikeastikin kehitysvammaisilla henkilöillä on mahdollista päästä kilpailemaan mitaleista.

**Sanni Sorvo ja
voittajan hymy.**

Kevään Tanskan reissulla käytiin palmurannalla, vietettiin Hawaiji-juhlia ja kisattiin 8 lajissa

Suomesta osallistui 62-henkinen joukkue toukokuusiin Special Olympics Sports Festival -kisoihin Tanskan Frederikshavnissa. Kisoihin osallistui kaikkiaan 1204 urheilijaa 6 eri maasta ja 12 eri lajissa. Suomalaisurheilijoita ahkeroi kisoissa 8 lajissa: uinnissa, yleisurheilussa, keilailussa, ratsastuksessa, salibandyssä, golfissa, rytmisessä voimistelussa sekä pöytätenniksessä. Kotiin tuotiin 28 mitalia.

Special Olympics Sports Festival -kilpailut järjestetään joka toinen vuosi Tanskassa. Järjestävä paikkakunta vaihtuu joka kerta. Kaksi vuotta sitten Suomesta oltiin mukana Koldingin kaupungissa järjestetyissä kisoissa, ja tänä keväänä kisakaupunkina toimi viehättävä Pohjois-Jyllannissa sijaitseva Frederikshavn upeine rantoineen.

Tanskan Sports Festival -kisa on monelle Special Olympics -urheilijalle ensimmäinen kansainvälinen kisakokemus. Matkaan lähdetään retkimeiningillä makuupussien ja -alustojen kanssa. Tanskassa yövytään koulumajoituksessa, kuten kyseisissä kisoissa on perinteisesti tapana.

Kevään 2024 kisoihin osallistui joukkueita kaikista Pohjoismaista, Färsaarilta ja Saksasta – lisäksi mukaan tuli ensi kertaa joukkue myös Grönlannista saakka.

Matkaan lähdettiin Suomesta perjantaina 25. toukokuuta. Perille Frederikshavniin päästyä etsittiin kullekin urheilijalle ja joukkueen tukijoukoille mukava soppa majoitusluokista ja käytiin näyttävissä avajaisissa, jotka nostattivat mukavasti kisatunnelmaa ennen varsinaisia kilpailuja.

–Rytmisen voimistelun urheilijamme **Emilia Aherikko** luki upeasti kisavalan Suomeksi – vala luettiin kaikkiaan kahdeksalla eri kielellä, eli kaikilla kisoissa edustaneiden urheilijoiden kielillä. Kisatulen sytyttäminen oli juhlallinen hetki, kertoo joukkueenjoh-
tajana kisareissulla toiminut **Elina Ahtiainen** Special Olympics Finlandista.

Rytmisen
voimistelun
tiimi.

Lauantaina kaikki urheilijat olivat jo aamuvaihain suorituspaikoillaan starttaamassa päivään. Lauantain ohjelmaan kuului pääosin luokittelukisoja ja iltapäivällä finaaleja.

– Iloksemme apunamme kisoissa oli 3 suomalaista vapaaehtoista: **Tomi Jokinen**, **Sirpa Skjoldborg**, ja **Paula Juntura**. Heille saimme kertoa Special Olympics -toiminnasta – ja katsoa yhdessä kisoja, sanoo Ahtiainen.

Sirpa-vapaaehtoisen auto suhasi joukkueenjohtaja Elinan kanssa läpi lauantai- ja sunnuntaipäivän suorituspaikalta toiselle.

– Ehdimme nähdä toinen toistaan hienompia kisahetkiä ja kannustaa urheilijoitamme. Kisojen ensimmäisen mitalin – kultaisen, nappasi **Timo Averjanov** pöytätenniksen kaksinpelissä ilman erätappiota, nousten 7–10 alatilanteesta voittoon.

Lauantaina kisapäivän päätteeksi vapaaehtoiset Sirpa ja Tomi lähtivät käyttämään lajeistaan jo majoituskoululle ehtineitä urheilijoita ja valmentajia läheisellä Palm Beachilla – valkohiekkaisella merenrannalla, jonka ruohikossa laidunsivat lampaat ja rannalla huojui oikeita, istutettuja palmuja.

– Vesi oli kirkasta, lämmintä ja vain polvenkorkuista pitkän matkaa – uida piti maha pohjassa köllötellen. Rannalla pääsi mukavasti jo iltajuhlan tunnelmaan. Juhlat pidettiin Hawaiiji-teemalla, joten joukkue oli kaivanut matkaan ihania hawaijipaitoja, -shortseja ja kukkakoristeita. Saimme 3 ruokalajin illallisen ja läpi ruokailun viihdytti mainio bändi, joka sai tanssijalan mukavasti vipattamaan ja liikkumaan, Elina Ahtiainen kuvaa.

Juhlien jälkeen sunnuntaina aamupäivällä oli jälleen tiukan kisailun vuoro. Joukkueen uimari Sanni Sorvo yllätti itsensä ja kauhoi selkäuinnissa kultaa.

– En mä tajunnut vasta kun Elina sanoi, että ”voittajan on helpo hymyillä”, että mähän taisin voittaa, kertoo **Sanni Sorvo** tunnelmistaan.

Salibandyfinaalissa nähtiin upeasti kahden suomalaisjoukkueen välinen loppuottelu: SO Finland white vastaan SO Finland blue.

Joukkueista sininen vei lopulta kultaa ja jätti valkoiselle hopeiset mitalit.

Sunnuntaina kisojen jälkeen vietettiin lopuksi hienot päättäjäiset.

–Vapaaehtoisemme Sirpan avustuksella tilasimme lentokenttäbussimme ajamaan meidät nauttimaan vielä koko joukkueen voimin Palm Beachistä ja sen jäätelöbaarin jätskeistä ennen kotimatkaa, päättää Elina Ahtiainen raportin kisapäivien kulusta.

Myös apulaisjoukkueenjohtajana kisamatkalla toiminut Athlete Leader **Esa Peltonen** piti kisareissua onnistuneena.

–Suomen Special Olympics -joukkue oli hirmu hyvässä iskussa, ja mitaleita sateli kuin tähtitaivaalta. Osa urheilijoista sai todella upean ja rikkaan kokemuksen, Peltonen analysoi.

Seuraavat Special Olympics Sports Festival -kisat pidetään vuonna 2026 Tanskan Roskildessa. Myös vapaaehtoinen Sirpa aikoo ehdottomasti olla jälleen urheilijoiden mukana menossa.

–Kiitokset upeille valmentajille, apulaisjoukkueenjohtaja Athlete Leader Esalle, ihanille vapaaehtoisille ja tietenkin koko reissun tähdille – urheilijoille! Nyt ensimmäisissä kansainvälisissä Special

**Sanna
Sepposen
hawaiji-look.**

**Sirpa ja
Santeri Oiva
- valmentaja
ja urheilija.**

Uinnin tiimi.

Olympics -kisoissaan keilailuvalmennustehtävissä toimineen rovaniemeläisen **Sirpa Oivan** mieleen: ”Tuli mitalia tai ei, jokaista arvostettiin urheilijana ja juuri sellaisena kuin on”, Elina Ahtiainen kuittaa.

Special Olympics Sports Festival -kilpailutapahtuma järjestettiin 24.–26. toukokuuta 2024 Tanskan Frederikshavnissa. Kaikki suomalaisurheilijoiden tulokset löydät sivustolta www.specialolympics.fi.

Mistä tässä jutussa on kyse?

- Suomesta oli taas iso joukkue mukana Tanskan Special Olympics Sport Festival -kisoissa
- Frederikshavnin kaupungissa pidetyissä kisoissa oli suomalaisurheilijoita 8 lajissa
- Joukkueenjohtaja Elina Ahtiainen kertoo mitä eri kisapäivinä tapahtui:
  - 1. päivänä perjantaina matkustettiin ja majoituttiin sekä osallistuttiin avajaisiin. Voimistelija Emilia Aherikko luki kisavalan.
  - 2. päivänä lauantaina kilpailtiin ja juhlittiin päivän päätteeksi Hawajji-juhlissa palmurannalla.
  - 3. päivänä sunnuntaina kilpailtiin ja vietettiin päättäjäisiä. Salibandyfinaali pelattiin kahden suomalaisjoukkueen välillä.
- Apulaisjoukkueenjohtajana reissulla ollut Athlete Leader Esa Peltonen piti reissua onnistuneena.
- Jokaista urheilijaa arvostettiin sellaisena kuin on, tuli mitaleita tai ei.

Urheilu on vienyt Saga Hännisen unohtumattomille reissuille ja tuonut laajan kaveripiirin

Jos Saga Hänninen ei urheilisi, hänen elämästään puuttuisi paljon kavereita, monia unohtumattomia kilpailureissuja sekä lukuisia urheilun tuomia kokemuksia. Alppihihtäjänä ja voimistelijana tunnetuksi tullut espoolainen kilpaili keväällä Tanskan kansainvälisissä kisoissa ratsastuksessa.

Urheilu on vienyt 23-vuotiaan Saga Hännisen jo Yhdysvaltoihin, Englantiin, Saksaan, Itävaltaan, Norjaan ja Tanskaan sekä kisamatkoille ympäri Suomea.

Hännisen päälajeja ovat olleet voimistelu, alppihiihto ja ratsastus. Kahdessa ensin mainitussa hän on kilpaillut myös Special Olympics -maailmankisoissa. Päälajien lisäksi tanssi on ollut harrastuksena mukana ajoittain.

–Voimistelu alkoi luokkakavereideni ja siskon kautta. Olin silloin 10-vuotias, Hänninen sanoo.

Alkusysäyksen ja -innostuksen jälkeen Hänniselle löytyi hieman myöhemmin Sport Club Vantaasta valmentaja, ja hän meni mukaan seuratoimintaan. Tällöin Saga oli 14-vuotias.

–Alppihiihdon ja ratsastuksen aloitin 5-vuotiaana.

Ratsastus ja alppihiihto toivat Hänniselle kehonhallintaa ja kehittivät fysiikkaa jo ennen kuin niistä tuli harrastuksia ja kilpaileminen alkoi.

Voimistelusta apua ratsastukseen

Harrastukset ovat antaneet Hänniselle liikunnallisen arjen, viikkoihin rytmiä ja elämään paljon. Urheilun ja harrastusten merkityksestä kysyttäessä kolme tärkeintä asiaa nousee heti mieleen:

–Kavereita, uusia kokemuksia ja ulkomaanmatkoja, Hänninen sanoo harrastustensa tuomasta annista.

Monen lajin harrastaminen on kasvattanut kaveripiirin todella laajaksi, mikä rikastuttaa elämää valtavasti. Harjoituksiin, leireille ja kisamatkoille on aina kiva mennä.

Olisiko tylsempää, jos ei olisi harrastuksia?

–Olisi.

Eri lajit myös tukevat toisiaan. Voimistelusta on ollut paljon apua ja iloa vaikkapa ratsastukseen, jossa kansainvälisen kilpailemisen on voinut hyvin aloittaa vanhempanakin:

Saga Hänninen on harrastanut ratsastusta lapsesta asti. Nyt 23-vuotiaana hän kilpaili lajissa ensi kertaa ulkomailla Special Olympics Sports Festival -kisoissa Tanskassa.

–Voimistelu on tuonut ratsastukseen koordinaatiota ja kuntoa.

Ratsastusta espoolainen Hänninen on harrastanut jo pienestä pitäen Kirkkonummella Special Olympics -valmentaja **Maritta Enqvistin** Kartanonratsastajien tallilla.

–Hevosetkin ovat tulleet tutuksi, Hänninen toteaa vaatimattomasti.

Tanskan Sports Festival -kisoissa ensimmäistä kertaa ratsastajana ulkomailla

Vaikka ratsastus on ollut Hännisen harrastuksena pitkään, ja ensimmäisissä kilpailuissaankin hän oli 8-vuotiaana, vasta tänä keväänä hän kilpaili ratsastuksessa ensimmäistä kertaa ulkomailla toukokuuisissa Special Olympics Sports Festival -kisoissa Tanskassa.

Tanskan-kisareissu oli antoisa.

–Oli kivaa kavereiden kanssa. Oli uusia poneja ja hevosia.

Hänninen liikkuu paljon sekä ohjatusti seuratoiminnassa että omatoimisesti perheensä kanssa. Hän harrastaa talvella voimistelua kahdesti viikossa, ratsastusta kerran viikossa ja alppihiihtoa Napaketuissa kerran viikossa.

Lisäksi Saga käy kuntosalilla ja juoksee radalla sekä käy uimassa. Kesällä hän mökkeilee, treenailee omatoimisesti ja lomailee, sillä ohjattu harrastustoiminta on pitkälti tauolla.

Olisiko vielä joku laji, jota ahkera urheilija haluaisi harrastaa?

–Ei, Saga sanoo hymyillen.

Nykyisistä harrastuksistaan Hänninen nauttii, mutta onko päälajien joukossa joku lajeista suosikki? Kysymys on Hänniselle helppo:

–Se on voimistelu. Kivointa ovat kaverit ja kisat. Suosikkiliikkeenä on kellistys, joka on tasapainoliike.

Hännisen monipuolinen lajivalikoima ja into liikkuu ovat erinomaisia esimerkkejä kaikille. Kehitysvammaisia ihmisiä on Suomessa 50 000, ja noin 48 prosenttia heistä liikkuu edelleen liian vähän. Special Olympics -toiminnassa oli vuonna 2023 mukana vähän reilut 2000 ihmistä.

Mistä tässä jutussa on kyse?

- Urheilu antaa kavereita, vie kilpailureissuille ja tarjoaa uusia kokemuksia
- Kun harrastaa montaa lajia, ne tukevat toisiaan
- Omatoiminen liikunta on avuksi eri lajien harrastamisessa
- Kansainvälisen kilpailemisen voi aloittaa myös myöhemmällä iällä
- 23-vuotias Saga Hänninen on harrastanut päälajejaan lapsesta asti
- Saga aloitti ratsastuksen ja alppihiihdon 5-vuotiaana ja voimistelun 10-vuotiaana
- Vaikka Saga on harrastanut ratsastusta lapsesta asti, hän kilpaili siinä lajissa ulkomailla vasta tänä keväänä Tanskan Sport Festival -kisoissa

Hännisellä onkin hyvä vinkki kaikille, joilla oma laji on vielä löytämättä:

– Kannattaa mennä rohkeasti kokeilemaan. Myös leireille kannattaa tulla mukaan.

Athlete Leader -ohjelmassa koulutetaan esikuvaurheilijoita edistämään lajejaan ja Special Olympics -urheilua

Special Olympics Finlandin koulutusohjelma Athlete Leader -urheilijoille on pyörinyt vuoden 2024 alusta saakka. 15 urheilijaa osallistuu parhaillaan koulutusohjelmaan, johon haetaan mukaan lisää urheilijoita taas vuoden 2025 lopussa.

Special Olympics -toiminnan Athlete Leader -koulutusohjelma on kaksivuotinen kokonaisuus, joka starttasi vuoden 2024 alussa.

Ohjelman tarkoituksena on löytää muun muassa vaikutustyöstä ja esikuvana toimimisesta kiinnostuneille urheilijoille mielenkiintoisia tehtäviä, joissa voi toimia Athlete Leader -urheilijana. Ohjelmassa myös opetetaan näissä tehtävissä tarvittavia taitoja.

Athlete Leader -koulutusohjelma koostuu lähi- ja etätapaamisista sekä niiden välillä itsenäisesti suoritettavista tehtävistä.

Ensimmäiseen tällä ajatuksella toteutettuun koulutukseen valittiin alkuvuodesta 2024 mukaan 15 Athlete Leaderin tehtävissä jo kokenutta Special Olympics -urheilijaa.

–Ajatuksena on pilotoida ja kehittää yhdessä tämän konkariporukan kanssa koulutusohjelmaa niin, että se palvelee mahdollisimman hyvin tarkoitustaan, kertoo ohjelmaa kehittävä **Piia Korpi** Special Olympics Finlandista.

Ensimmäisellä Athlete Leader -koulutusohjelman lähijaksolla Liikuntakeskus Pajulahdessa muun muassa pohdittiin omia vahvuuksia ja asioita, joissa kukin haluaa kehittyä. Koulutusryhmä sai omat Athlete Leader työkirjat, joita täydennellään pitkin koulutusohjelmaa.

–Lähijaksolla Athlete Leader -urheilijat pääsivät esittelemään Special Olympics -toimintaa perheleiriläisille, jotka leireilivät samaan aikaan Pajulahdessa. Lisäksi suunniteltiin ja ohjattiin oman lajin toimintapisteitä perheleiriläisille, Korpi sanoo.

Haku seuraavaan Athlete Leader -koulutusohjelmaan aukeaa loppuvuodesta 2025. Tuolloin mukaan voivat hakea myös ne urheilijat, jotka ovat vasta kiinnostuneita Athlete Leaderin polusta ja haluavat tulevaisuudessa toimia erilaisissa tehtävissä oman lajinsa esikuvina ja Special Olympics -urheilun sanansaattajina.

Seuraavien Athlete Leader -koulutukseen osallistuvien ei siis tarvitse omata vielä kokemusta esikuvana toimimisesta tai vaikuttamisesta, jotta voi hakea mukaan. Ensimmäisen koulutusohjelman osallistujat voivat halutessaan toimia seuraavan koulutusryhmän mentoreina.

Seuraa koulutusohjelman etenemistä Special Olympics Finlandin kanavista ja tutustu niissä esiteltäviin nykyisiin Athlete Leader -urheilijoihin!

Mistä tässä jutussa on kyse?

- Athlete Leader -ohjelmassa koulutetaan urheilijoita toimimaan esikuvina, vaikuttamaan ja edistämään Special Olympics -urheilua
- Ensimmäinen Athlete Leader -koulutusohjelma käynnistyi vuoden 2024 alussa
- Koulutusohjelma kestää kaksi vuotta, ja sitä kehitetään edelleen yhdessä urheilijoiden kanssa
- Jokaiselle ohjelmaan osallistuvalle urheilijalle pyritään löytämään mielenkiintoisia tehtäviä, joissa voi toimia Athlete Leader -urheilijana
- Ohjelmassa myös opetetaan eri tehtävissä tarvittavia taitoja
- Seuraavaan koulutusohjelmaan voi hakea mukaan vuoden 2025 lopussa

Athlete Leader Esa Peltonen keräsi Tanskan kisareissulla kokemusta joukkueenjohton tehtävistä

Esittelemme Athlete Leader -esikuvaurheilijoita ja heidän tavoitteitaan Special Olympics -urheilun sanansaattajina sekä tässä lehdessä että verkkosivustolla. Ensimmäiseksi tutustumme Esa Peltoseen, joka keväällä nähtiin apulaisjoukkueenjohtajana Tanskan Sports Festival -kisoissa!

Special Olympics -jalkapalloilija ja -lumikenkäilijä Esa Peltonen on parhaillaan mukana kaksivuotisen Athlete Leader -koulutusohjelman ensimmäisellä kaudella.

Athlete Leaderina hänet nähtiin keväällä myös Tanskan Sports Festival -kisoihin matkanneen Suomen 62-henkisen joukkueen apulaisjoukkueenjohtajana. Peltonen kertoo kisamatkan olleen hyvä kokemus.

– Parasta oli saada urheilijoilta jälkikäteen hyvää palautetta myös suoraan viesteinä. On tärkeää, että pystyin luomaan positiivista ilmapiiriä ja luomaan hyvää henkeä joukkueelle, että heillä oli rento olo mennä kentälle – pystyin siis olemaan urheilijoiden tukena.

Haasteita itsekin paljon kisoja kiertänyt urheilija ei tunne tulleen kummemmin vastaan.

– Ehkä se, ettei ole juurikaan kielipäätä, minkä vuoksi oli vähän haasteellisempaa uskaltaa luoda kontakteja ulkomaalaisiin.

Athlete Leader -koulutusohjelmasta hyvät eväät vaikuttamistyöhön

Peltonen ohjautui vaikuttamistyön pariin aikoinaan vapaaehtoistyön kautta.

– Ensin päädyin 1990-luvun puolivälissä sattuman kautta paikallisen urheiluseuran hallitukseen Heinolassa, missä olin ollut toimistijan tehtävissä hiihtokilpailuissa.

Vuosien varrella sosiaalinen persoona on tehnyt vaikutuksen moniin järjestötoimijoihin myös urheilun ulkopuolella, ja päätynyt tekemään vaikutustyötä monenlaisissa piireissä. Hän oli vuonna 2022 mukana Paralympiakomitean Vammaiset vaikuttajiksi -koulutusohjelmassa.

Juuri vapaaehtoistyöt ovat kuitenkin poikineet kyselyitä laidas-ta laitaan – muun muassa eri puolueiden toimintaan ja ehdokkaak-sikin, sekä juontamaan Euroopan laajuiselle yleisölle konferenssia kehitysvammaisten ihmisten taitojen hyödyntämisestä työelämäs-

sä ja yhteiskunnassa. Saattaa olla, että mies näkyy ehdolla taas myös seuraavissa kunnallisvaaleissa.

Athlete Leader ohjelman Peltonen kokee kuitenkin antaneen vielä paljon kokeneemmallekin vaikuttajalle.

– Ohjelma on avannut ovia esimerkiksi juuri joukkueenjohtoon ja muille päättämisen paikoille, ja antaa mahdollisuuksia ja hyvät eväät vaikuttamiseen, jos haluaa haastaa itseään.

Kehitysvammaisten ihmisten asema, kiusaamisen ehkäiseminen ja Special Olympics -urheilu sydäntä lähellä

Peltosen haluaa edistää kehitysvammaisten ihmisten asemaa liikunnassa ja urheilussa, työelämässä sekä yhteiskunnassa toimimalla sanaanasaattajana eri alojen suuntaan ja myös politiikan kautta.

Toinen urheilijan sydäntä lähellä oleva teema on kiusaamisen ehkäiseminen. Kiusaamisesta kun on valitettavasti kertynyt Peltoselle kokemusta pitkin ikää. Peltonen on käsitellyt aihetta julkisesti muun muassa Vernerinet-selkosivuille kirjoittamassaan Esa vaikuttaa -blogisarjassa, omissa somekanavissaan ja Tukiliiton nettilive-lähetyksissä.

Urheilun parissa kiinnostavat omien lajien ohella Tanskassa nyt kokeillut joukkueenjohtajan tehtävät sekä lajien ohjaaminen ja apuvalmentaminen leireillä, mitä Athlete Leaderit ovat päässeet tekemään.

Selkeänä tavoitteena on tuoda Special Olympics -urheilua kunnolla esille ja viedä se maailmankartalle.

– Tavoitteena olisi olla Special Olympics -urheilussa tasavertaisissa asemissa esimerkiksi paralympialaisten ja kaikkien muiden urheilijoiden kanssa, eikä ihan pohjamudissa, niin kuin nyt välillä tuntuu.

Peltonen näkee, että kehitysvammaisten urheilun edistämistyössä Athlete Leader -urheilijoilla voi olla iso rooli.

– Esikuvaurheilijoina voimme käydä vaikka kertomassa monista asioista esimerkiksi omien paikkakuntiemme kouluilla. Tarvittaessa myös oman lajin valmentaja tai ohjaaja voisi olla tukena mukana.

Mistä tässä jutussa on kyse?

- Athlete Leader -esikuvaurheilijana voi päästä vaikuttamaan moniin asioihin, joihin haluaa muutosta
- Athlete Leader Esa Peltonen oli ensimmäistä kertaa Suomen apulaisjoukkueenjohtajana Tanskassa
- Peltonen on mielestään saanut hyviä oppeja vaikuttamistyöhön Athlete Leader -ohjelmasta, vaikka onkin tehnyt vaikuttamistyötä jo aiemmin
- Peltonen haluaa edistää kehitysvammaisten ihmisten asemaa liikunnassa ja urheilussa, työelämässä sekä yhteiskunnassa

FC Konnun Wilma Torni pelasi ulkomailla myös kesän 2023 Berliinin Special Olympics -maailmankisoissa.

Special Olympics -jalkapalloa ulkomailla

Kansainvälisyys on iso motivaattori myös seurajoukkueille

FC Konnun kolme joukkuetta tekivät helatorstaina Viron Viljandiin jalkapalloturnaukseen reissun, jota odotettiin kauan ja muistellaan pitkään. Kaikki asianosaiset toivovat kansainvälisille tapahtumille jatkoa.

Suomen ja Viron Special Olympics -maajoukkueiden vetäjät aloittivat keskustelut turnausreissusta jo vuosi sitten. Kun suomalais-

set kutsuttiin helatorstain tapahtumaan toukokuussa 2024, sinne lähdettiin innolla.

FC Konnun Fair Play Teamin vastuuvallmentaja **Simo Rantamäkeä** hymyilyttää, kun hän muistelee 29 pelaajan reissua.

Kylmän kelin vuoksi viljandilaiseen jalkapallohalliin siirrettyssä turnauksessa oli kaikkiaan 16 joukkuetta, jotka pelasivat neljässä eri sarjassa. FC Konnun joukkueet olivat A-, B- ja D-sarjoissa. Jokaiselle joukkueelle tuli kolme ottelua.

— Turnaus oli ruokailuineen oikein hyvin järjestetty ja hyvähenkinen. Varmasti koitamme jotain vastavuoroisuutta järjestää jos-sain kohtaa nyt syksyllä, Rantamäki kertoo.

Turnausreissu oli mieleenpainuva Rantamäelle, mutta ennen kaikkea pelaajille. Malttamaton odotus alkoi jo viikkoja ennen turnausta, ja reissusta nautittiin täysillä.

— Kaikki ovat ilman muuta lähdössä uudestaan, jos tuollainen järjestetään ja mukaan huolitaan. Tapahtumia on niin vähän yli-päätään, että se oli todella odotettu tapahtuma.

Rantamäki näkee kansainvälisyyden merkityksen isona.

— Sillä on iso merkitys varsinkin pelaajien motivoinnin kannalta. On ihan erilainen motivaattori, kun ollaan lähdössä Suomen ulkopuolelle turnaukseen. Kyllä sillä on iso merkitys pelaajille harjoitteluun ja omaan kehitykseen.

Koronavuosien jälkeen kaikki uudelleen lisääntyvä kansainvälisyys on plussaa, mutta Virolla on Ruotsiin verrattuna monia etuja:

— Vaikka Ruotsikin on lähellä, sinne on kuitenkin aina isompi matkustaminen ja sitä myöten myös kustannus. Viroon voimme tehdä myös päiväreissuja, mikä laskee kustannuksia.

Special Olympics -jalkapallo Suomessa hyvällä tiellä

Rantamäki kokee Special Olympics -jalkapallon olevan Suomessa yleisesti ”aika hyvällä tiellä”. Yksi mittari on Stadi Cupin joukkueiden määrä, joka tänä vuonna on 28. Koronaa edeltävänä vuonna joukkueita oli 30.

— Mukavasti on tullut myös uusia joukkueita ja uusia alueita, joilla on hyvää toimintaa soveltavassa jalkapallossa. Esimerkiksi Rovaniemellä on tosi aktiivista toimintaa, ja sinne on kertynyt hyvä pelaajapohja. Samoin pääkaupunkiseudulla.

Special Olympics -jalkapallon jatkuvuuden osalta tärkeää on myös, että nuorempia jalkapalloilijoita on viime vuosina tullut toimintaan mukaan Espooseen, Vantaalle ja Nurmijärvelle.

— Se on aina positiivista. Sitä kautta saadaan ystävyysottelutoimintaakin helpommin järjestettyä isompien tapahtumien ulkopuolella. Hyvällä tiellä ollaan. Uusien joukkueiden ja sitä kautta uusien urheilijoiden tuleminen lajin pariin on aina positiivista.

Toiveena lisää tapahtumia

Kun Rantamäki miettii tulevia vuosia, hänellä on yksi toive ylitse muiden. Hän haluaisi kilpailukalenteriin enemmän tapahtumia. Tällä hetkellä soveltavassa jalkapallossa on vuosittain kaksi aktiiviturnausta.

— Se on ihan liian vähän. Pitäisi saada keväisin ja syksyisin pyörimään turnauksia, kuten vähän ennen koronaa aloiteltiinkin. Se on jäänyt, mutta täytyy ottaa asia uudelleen esiin muiden joukkueiden vetäjien kanssa. Jos saataisiin vaikka etelän aluesarja ja pohjoisen aluesarja. Turnauksia pelaajatkin kuitenkin odottavat.

Toiveen turnausten määrän kasvattamisesta jakaa varmasti moni, mutta yhtälö ei ole aivan yksinkertainen. Jos aluesarja olisi seurojen järjestämä, se toisi vapaaehtois pohjalla toimiville valmentajille lisää työtä.

— Siinä on kuitenkin tietty työ esimerkiksi varata kentät ja varata tuomarit. Kun oman työn ohella tehdään, resurssit ovat aina rajalliset kaikkeen tällaiseen ylimääräiseen toimintaan normaalin viikkotoiminnan lisäksi.

Valmentajat ovat lajissa ja sen kehityksessä muutenkin isossa roolissa. Uudelle pelaajalle valmentaja on ensimmäinen linkki lajissa, toisaalta myös motivaattori lajissa pysymiseen.

Mistä tässä jutussa on kyse?

- Kansainvälisillä tapahtumilla on iso merkitys urheilussa
- Helsinkiläisen FC Konnun kolme seurajoukkuetta tekivät toukokuussa 2024 kisamatkan jalkapalloturnaukseen Viroon
→ Mukana oli 29 pelaajaa
- Jalkapallovalmentaja Simo Rantamäki toivoo lisää turnauksia kotimaahan ja pelimatkoja ulkomaille
- Special Olympics -jalkapalloon on Suomessa tullut mukaan uusia alueita ja uusia urheilijoita
- Rantasen mielestä valmentajan rooli korostuu soveltavassa jalkapallossa
- Valmentajan rooli on iso myös urheilijan motivaation ja sosiaalisen ympäristön osalta

— Näen, että valmentajan rooli korostuu soveltavassa jalkapallossa. Ei pelkästään lajivalmennuksessa, vaan motivaation ja sosiaalisen ympäristön osalta. Me emme ole pelkästään jalkapallojoukkue vaan monelle pelaajalle toinen sosiaalinen ympäristö, jossa voi tavata kavereita.

Suomen miehet pelasivat Unified-salibandyä myös edellisissä Itävallan talvimaaailman-kisoissa, joista ensi kevääseen mennessä on ehtinyt vierähtää jo seitsemän vuotta.

Torinon 2025 Special Olympics -talvi- maailmankisat lähestyvät!

Seuraavat Special Olympics -maailmankisat, Italian Torinossa järjestettävät talvimaailmankisat käydään 5.–17.3.2025. Special Olympics Finland lähettää kisoihin Suomen joukkueen – Sisujengin.

Edustusjoukkue Sisujengi Torinon talvimaailmankisoihin nimitetään syksyn 2024 aikana.

Seuraa siis syksyn mittaan tiiviisti Special Olympics Finlandin somekanavia ja sivustoa www.specialolympics.fi!

TORINO 2025 – Talvimaailmankisat pähkinänkuoressa

- **+1500** urheilijaa ja Unified-partneria
- **103** osallistuvaa maata
- **2000** vapaaehtoista
- **+1000** valmentajaa ja joukkueenjäsentä
- **3000** perheenjäsentä
- **100 000** katsojaa
- **1000** median edustajaa
- **1000** kunniavierasta

ALUSTAVIA PÄIVÄMÄÄRIÄ:

- 6. maaliskuuta** joukkueet saapuvat
- 6.–8. maaliskuuta** isäntäkaupunkiohjelmaa
- 8. maaliskuuta** kisojen avajaisseremonia
- 9. maaliskuuta** matkustusta ja treenejä
- 10.–16. maaliskuuta** treenejä, kilpailuja ja palkintojenjakoja
- 16. maaliskuuta** kisojen päättäjäisseremonia
- 17. maaliskuuta** joukkueet lähtevät

Elokuu

2.–4.8.2024 Special Olympics -kesämoni-lajileiri: uinti, yu, tennis, melonta, salibandy, Unified lentopallo/beach volley ja pöytätennis, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

3.8.2024 Special Olympics -keilailun päivä-leiri, Kaupin keilahalli, Tampere

3.–4.8.2024 Special Olympics -golfleiri, Tawast Golf & Aulanko Golf, Hämeenlinna

4.8.2024 Special Olympics -keilailun päiväleiri, Alppila Bowling, Oulu

24.8.2024 HJS Syysturnaust, erityisjalkapallon SM osa 2/2, Hämeenlinna

17.–18.8.2024 Rytmisen voimistelun avoin Special Olympics -leiri, Kisakallio, Lohja

Syyskuu

6.–9.9.2024 Invitational Unified Tennis Tournament, Vaduz, Liechtenstein

7.9.2024 Ratamelonnan Special Olympics -kilpailut (200 m, 500 m), melonnan Suomen Cup -päätöskisan yhteydessä, Hämeenlinna

14.–15.9.2024 Soveltavan taitoluistelun ja Special Olympics -taitoluistelun leiri, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

14.–16.9.2024 Euroopan maantiepyöräilykisat, Limburg-Flanders, Belgia

21.–22.9.2024 Ratsastuksen Special Olympics -mestaruuskilpailut, Harjun Oppimiskeskus, Virolahti

22.–29.9.2024 Special Olympics Macau Golf Masters 2024, Macau, Kiina

Tarkemmat tiedot tapahtumista sekä ilmoittautumislinkit ja -ohjeet löydät sivustolta www.specialolympics.fi

Lokakuu

4.–6.10.2024 Invitational 8-a-side Football Tournament (SCL/EFDN), Ghent, Belgia

11.–13.10.2024 8 lajin Special Olympics -monilajileiri: salibandy, tennis, uinti, ratsastus, triathlon, rytminen voimistelu, yleisurheilu ja Unified-jalkapallo, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

25.–28.10.2024 Princess Charlene Special Olympics Euroopan uintikilpailut, Monaco

26.–27.10.2024 Torino 2025 -talvimaailmankisojen valmistautumisleiri, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

Marraskuu

Uinnin MPF-valmentajaseminaari, Irlanti (Päivämäärä ja tapahtumapaikka tarkentuvat)

2.–3.11.2024 Special Olympics- ratsastusleiri, Huittisten Ratsastuskeskus, Huittinen

20.–22.11.2024 Euroopan jalkapallokonferenssi, Bled, Slovenia

31.10.–3.11.2024 International Friendship Competition (rytminen voimistelu), Lørenskog, Norja

7.–10.11.2024 Invitational Tennis Tournament, Mallorca, Espanja

9.11.2024 Beach Volleyn Special Olympics Unified-turnaus ja kokeilutapahtuma, Kauppakeskus Tripla /Biitsi Pasila, Helsinki

Joulukuu

25.11.–3.12.2024 Special Olympics Euroopan koripalloviikko

1.– 4.12.2024 Euroopan Unified-lentopalloturnaus, Bratislava, Slovakia

6.12.2024 Special Olympics -jalkapallon Unified-turnaus, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

13.–15.12.2024 Special Olympics -lumilajien leiri, Laajavuori, Jyväskylä

Tulossa 2025

Kevätkausi

17.–19.1.2025 Parajudon leiri-, kilpailu- ja koulutustapahtuma, Pajulahti Games 2025

2.2.2025 Esan muistokilpailu (alppihiihto, lumilautailu), Ellivuori, Sastamala

4.–6.4.2025 Athlete Leader -koulutus & Special Olympics -perheleiri, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

5.–6.4.2025 Special Olympics taito-temppu-tasapaino -leiri, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

12.4.2025 Paracup-keilakisa, Tampere

26.4.2024 Special Olympics alppihiihto- ja lumilautailukisa (Himos Leitner), Himos, Jämsä

Syyskausi

10.–12.10.2025 10 lajin Special Olympics -monilajileiri: salibandy, tennis, pöytätennis, taitoluistelu, uinti, ratsastus, triathlon, rytminen voimistelu, yleisurheilu ja Unified-jalkapallo, Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola

12.–14.12.2025 Special Olympics -lumilajien leiri, Laajavuori, Jyväskylä

Tarkemmat tiedot tapahtumista sekä ilmoittautumislinkit ja -ohjeet löydät sivustolta www.specialolympics.fi